

loparji se moram vsakokrat smejati, kolikokrat na nje mislim.

Pri skupnem obedu po volitvi v g. Heiderjevi gostilnici smo bili židane volje. vršile so se razne napitnice in imeli so pri tem zlasti župani iz raznih far besedo, v kateri so marsikaj veselega, podnčljivegu pa tudi šaljivega povedali. Vse je bilo veselo.

Gospodarske stvari.

Seme in njegova premenja.

(Konec.)

Jako izvrstno upliva menjava semenska pri ječmenu. Gleda se dobiti za seme v prvi vrsti ječmena iz krajev, ki zaradi njega slovijo. Kakor pri pšenici, tako kažejo izkušnje tudi pri ječmenu, da je najbolje za seme jemati ječmen, ki je vzrastel na sušni, apneni, bolj peščeni zemlji. Tako seme, v ilovnata tla posejano, izvrstno rodi.

Ječmena štejemo veliko pavrst. Toda vse tuje pavrsti storijo le nekoliko let bolje, kakor naš domači pridelek. S časom se pa tuji ječmen izvrže in postane slabši od domačega. Kdor torej želi tuji ječmen si, ohraniti ta mora zaporedom več let zmirom novega semena naročati. To je potrebno, brezpogojno.

Najmanje zbirčljiv med žiti je oves. On je manj občutljiv, kakor druga žita, za podnebje pa tudi za zemljišče. Vendar je tudi v časih treba, da menjamo s semenom. Dobra menjava s semenom ovsenim pomaga, da pridelamo veliko več zrna pa tudi slame, ovsenice. Toliike natančnosti vendar pri ovsu ni potrebno, kakor pri ječmenu. Zadostuje, ako v časih tujemu ovsu seme obnovimo in tako zabranimo, da se nam ne izvrže.

Enako je tudi pri gomoljskih sadežih in treba večkrat s semenom menjati, posebno pri krompirji. Če tuji izvrstni krompir več let na istej njivi sadimo, zgubi čedalje bolj svoje dobre lastnosti. Gomolji so slabši in okus drugačen.

Tega se ubranimo, če zopet semena iz tujih krajev naročimo. Kmalu dobi krompir prejšnjo bujnost in izvrstnost nazaj. Menjava s semenom zabranjuje torej, da se krompir ne izvrže in skvari — nekaj, kar je veliko vredno.

Vsaka menjava s semenom upliva dobrodejno in množi pridelek, če tudi razlike v podnebju in zemljišči niso znatne. Izkušnje kažejo, da krompir, čegar seme smo vzeli iz sušnih, peščenih krajev, na težki, vlažni zemlji veliko več pridelka daje, kakor naš domači. In zopet krompir na težkej vlažnej zemlji pridelan, stori veliko bolje na sušni, peščenej zemlji ter manje gujije.

Ako sedaj po izkušnjah pridobljene podatke povzamemo, pridemo do naslednjih za-

ključkov: žita, predivne rastline, gomolja prospevajo bolje, kedar jim seme izmenimo. Seme izmenimo najbolje iz takšnih krajev, kjer je druga zemlja in drugo podnebje; pravo zadeneemo vselej, če si semena naročimo iz krajev, kjer dotična rastlina najbolje stori; krepko in bujno rastoče rastline se raznim boleznim manje izpostavljene in uime jim manje škodujejo; prvotne dobre lastnosti ohranimo rastlini tem dalje, čem marljiveje gleštamo pridelovanje njihovega semena; stroške, ki jih nareja menjava s semenom, vrača obilnejši in gotovejši pridelek, toda treba se je v tem ravnati po izkušnjah, in bolje so, čem bolj so lastne naše.

Sejmovi. Dne 17. aprila v Kapelah in dne 18. aprila v Poličanah (za svinje.) Dne 20. aprila pri sv. Lenartu v Mislinji. Dne 23. aprila v Hočah, v Ivniku, pri sv. Juriji na Pehnici, v Ljutomeru, na Ptujski gori, v Šoštanjih, v Podčetrtku. Dne 24. aprila pri sv. Juriji na j. ž., pri M. Snežni in v Zdolah.

Dopisi.

Iz Brežiškega okraja. (Volitev okrajnega zastopa.) [Konec.] Akoravno imajo večino, pa jim ni nič kaj dobro pri srci, kajti oni dobro vejo, koga da imajo še poleg, da ne bo ž njimi sklepi zadovoljen in njim bode zavračal, kajti mi davkoplačilci se trdno zanašamo na onih dvanajst zastopnikov, da nas bodo pri vsaki priliki zagovarjali, bodi-si v finančnih ali narodnih zadevah, kajti mnogokrat bo treba zobe pokazati našim frankfurtarjem. Dragi gg. župani, zdaj ste prevideli, kako so elegantni naši nemčurji in kako izobraženi da so, kako da so se obnašali navolišči surovo. Med temi se odlikuje Delkot, laški privandranec, tobakov Cehner, nekdanji žnidarček in Potočnik, po domače Mušelnin Jože; Jaka je kaj korajžno hodil po mestu, ker ga že veselijo tisti stotaki, ki že davno v nebo vpijejo. Pri skupini kmečkih občin so odpadniki: Franc Balon, župan Bizeljski, Jože Balon, Jože Janežič in Jazbec, vsi iz Bizeljskega; Sorčič, odvrženi župan v Kapelah in tisti obžaljevanja vredni Martin Šetinc, župan iz Sela, poslednji še nima prepričanja, da je ves svet okrogel. Gospodje župani, dolžnost in narod Vas kliče, da svoj težavni posel le v domačem jeziku, bodi v pisavi ali v govoru na slovensko opravljate, na vsaki dopis nemški odgovorite: ne razumemo, nazaj! Mi smo Slovenci, naša zemlja je slovenska, ako hočete vi uradniki naš kruh jesti, morate naš jezik govoriti. Ako Vam pa to preseda, tedaj hajdi s trebuhom za nemškim kruhom! Lepa Vam hvala vsem, ki ste se borili pri volitvi za pravično reč, zagotovim Vas, da prihodnjost je naša, na to pomoz! Bog!

Sotličan.

S Ptujškega polja, (Olajšanje za občine pri oskrbovalnih vsprejetiščih.) Leta 1889. zadela je v našem okraji občino Ptuj, Trnovce, Zavrče, Doleno in Monšperk naloga, da so morale na svoje stroške priskrbeti prostore za prenočevanje in oskrbovanje delalcev potnikov. Postavo naredil je deželni odbor štajarski po oni na Spodnjeavstrijskem in večina nemških poslancev v deželnem zboru štajarskem ujo je sprejela, čeravno so se slovenski poslanci upirali, hoteč nekatere paragrafe predrugačiti, ker jim niso ugajali. Vse prizadete občine, katere morajo na Štajarskem prostore za vsprejetišča vzdrževati, so se začele za voljo obilih stroškov pritoževati in prositi, da te stroške prevzame dežela. Deželni zbor ni si upal prezirati teh opravičenih prošenj in v zimi minolega leta je sklenil, da bode prevzela od dne 1. prosinca 1891 naprej dežela stroške za vzdrževanje imenovanih prostorov. Pri tej priliki prosil in opominjal je poslanec dr. Jurtela uemško večino deželnega zbora, naj bi bila toliko pravična, da bi povrnila občinam prvotne stroške za vsprejetišča; kajti večina občin ni imela svojih prostorov, ampak si jih je morala zgraditi ali najeti za dragi denar, v Ptujškem okraji vse, razun mesta. Prošnji dra. Jurtele večina ni hotela vstreči, občine bodo morale napraviti križ črez te stroške. To je spet izgled, kako pravična je gospoda v Gradci! Ker stolno mesto Gradec po postavi ni obvezano skrbeti za vsprejetišča, ni se drugim občinam tudi nič dalo; ko bi bil Gradec prizadet, bilo bi se gotovo na njega ozir jemalo!

Iz Kamnice. (Obramba.) Odkar je umrl v Krčevini povsod čislani vrli Slovenec in bivši občinski predstojnik oče Dovnik, premenilo se je mnogo v tej srenji. Vrlega Slovenca občinsko stolico zasedel je narodni odpadnik, doma iz Kamniške fare. Pri zdajšnjih razmerah tukaj v okolici bi se vže skoraj človek vprašal, more-li iz Kamniške grabe kaj dobrega priti? In kako je ime temu novemu gospodu? „Kartschoviner Gemeindevorsteher“, tako se je podpisal ondan v „Marb. Zeitungi“, kjer se je v njegovem imenu nekdo spravil na „Slov. Gosp.“ in na Kamnico. Samo neke vrste ptiči blatijo gnezdo, v katerem so se zvalili. Da bi sam Krčevinski predstojnik tisto laž in pa bedastočo spisal, to se nam bi še sanjati ne moglo; saj se poznamo ko piščeta enega gnezda. „Marburgarca“ je pač ljubeznjiva tetka nemškutarjem. Kako je hitro pripravljena okregati Slovence, če le kateri kriv prst pokaže kakemu nemčurju. Zakon narave je vže tak, saj še pes zacvili, če mu na rep stopiš. Kar piše dne 12. marcija „Slov. Gosp.“, to je resnično, ako ni, naj bi pa poslal občinski predstojnik krčevinski popravek „Slov. Gosp.“ Zakaj žalostno je, da se krčevin-

ski predstojnik kot „cekmešter“ slovenske fare brati s časnikom, ki zmirom naznanja protestantovska opravila v njihovem templu, ki blati duhovnike, katerim bi cerkveni kjučar moral biti podpora. Toda neki ljudje so vže taki, če so tudi — „cekmeštri“. Krčevinski predstojnik se ni samo izrekel za Schmidererja, ampak je za-nj tudi agitoval, češ, Nemci so bolj „gšeit“. To mi je povedal volivec kamniški, pri katerem je bil g. Marinšek in lahko za to priseže vsakokrat dopisnik „Slov. gosp.“ Če mu je tisti lagal, toda tega ne verujem, ker ni nemškutar, tedaj bi mi zelo žal bilo. Tudi kar je pisal „Slov. Gospodar“ o vedenju krčevinskega predstojnika pred 6 leti, ko še menda ni bil občinski predstojnik tako velik gospod in tako bogat, kakor zdaj, dalo bi se izpričati. V njegovo tolažbo mu tudi bode povedano, da ni „hlapec iz Kamnice“ nikdar za žlico juhe poškoval Schmiderjeve hiše — saj še ni v Mariboru študiral. In za „hlapca“ pri nas, kolikor je meni znano, tudi ni treba nič študirati, kakor tudi za občinskega predstojnika ne. In potem tudi niso vsi Slovenci študirali ob „Schmiderjevi župi“. Dobrote prejemati in nehvaležen za-nje biti, to je res črna nehvaležnost ali je tudi grdo dobrote, katere so le nekateri vživali, oponašati vsem Slovencem.¹⁾ Res ni sramota uboštvo, celó čednost je lahko, resen je pa tudi, kakor vže vrablji čivkajo po kamniških strehah, da slednji ne obogati tako hitro in lahko, kakor krčevinski predstojnik.

Iz Rožne doline. (Nesreča.) Znano je, da se hočejo Lopačani ločiti od svoje fare v Galiciji ter se pridružiti Celjski mestni fari. Med kmeti, ki so se za to ločitev močno poganjali, bil je tudi Anton Brežnik na Lopati. V soboto večer šel je Brežnik pozno od svojega vinograda v Šmartinski fari. Stopinja mu spodrkne! Siromak pade tako nesrečno pod pot, da si črepinjo prebije. Nazavednega prenesejo v bližnjo hišo. Okrepčan s sv. poslednjim oljem izdehne tam na Belo nedeljo svojo ubogo dušo. Da ne bo v Galiciji pokopan, to njegovo napovedanje se sicer izpolnjuje, a da bi v Celji počival, tega pa siromak ni doživel. Pokopali smo ga v Rožni dolini, kjer ga je tako nagla smrt zalezla. Slovel je zavoljo svoje gostoljubnosti, s katero je vsakemu le prerad postregel pri svojem vinogradu. Naj v miru počiva! N—e.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na prvem mestu prinesemo danes besede prestolnega govora, kolikor jih je zanimivih gledé na naše razmere. Ako izpolni vlada vse to, o čemer je v njem beseda, stori veliko na korist države, toda

¹⁾ Grše še pa je očitati komu dobrote, katere so dajali drugi. Ured.